

Kyrkans svenska
personalutbildning

2015

Inledningsord

Bästa kollega!

Vi lever i en tid som kräver en hel del av oss i både kyrka och samhälle.

Nya uppgifter tillkommer och kraven i arbetslivet höjs hela tiden. Därför behöver våra församlingar en välutbildad, professionell och kunnig personal som kan möta församlingens medlemmar i olika livsskeden.

Kyrkans svenska personalutbildning erbjuder 2015 ett stort antal utbildningar och retreatar som vill hjälpa dig att utveckla din professionalitet och att växa och mogna som människa och medarbetare.

När vi önskar att bli uppmuntrade är Klagovisorna kanske inte den första boken vi skulle vända oss till i första hand. Å andra sidan kan trösten komma från oväntat håll ibland. I Klag. 3:26 läser vi följande: ”Det är gott att hoppas i stillhet på hjälp från Herren.” Kyrkans svenska personalutbildning vill erbjuda liknande oaser för tillväxt och samtal, andlig och professionell utveckling.

Under år 2015 fortsätter vi gudstjänstutbildningen. En medveten satsning görs också på utbildning vars tyngdpunkt ligger på ledarskaps- och medarbetarfrågor. Vi vill också lyfta fram kurser som syftar på att stärka medarbetarnas andliga liv. När det gäller pastoralutbildningen står vi inför en förnyelse. Läs mer om detta på sidan 34.

Personalutbildning kostar och det är därför viktigt att prioritera hur församlingens anslag används då de ekonomiska ramarna hela tiden krymper. I det här avseendet kan vi komma med glädjande nyheter då priset på de flesta kurserna har sänkts rejält, som en följd av att domkapitlet numera administrerar personalutbildningen!

Vi vill även påminna om möjligheten att söka utbildningsunderstöd från domkapitlet. Utbildningsunderstödet är avsett för församlingar med svag ekonomi.

Vi arbetar hela tiden för att utveckla vår personalutbildning så att den motsvarar aktuella behov och tar av den anledningen gärna emot synpunkter, förslag och konstruktiv kritik.

Utbildningsutbudet finns också i sin helhet på Borgå stifts och Lärkkullas hemsidor, www.borgastift.fi, www.larkkulla.net och www.kredu.fi.

Borgå den 16 juni 2014

Magnus Riska
Stiftsdekan

Madeleine Wendelin
Stiftssekreterare för utbildning

Innehållsförteckning

Planeringen av utbildningen i församlingen	7
Församlingens personalutvecklingsplan	10
Personalutbildning	11
1. Kurs i ekonomiförvaltning (2 sp) P V	11
2. Studieresa till Kambodja ○	12
3. Min mission (3 sp) ○	13
4. Min väg, mitt andliga (moders)mål (2 sp) ○	14
5. De vuxnas ansvar (0,5 sp) P M D U B	14
6. Hantering och användning av växtskyddsmedel (0,5 sp) V	15
7. Barns självkänsla – skapa förtrolighet och samarbete i relationen (0,5 sp) B	16
8. Barnens altarskåp, fortsättningskurs (0,5 sp) P B	17
9. Kreativt ackompanjemang (1 sp) M	18
10. Kurs i gudstjänstarbete (3 sp) ○	19
11. Kurs i medieträning för församlingsanställda (2 sp) ○	20
12. Att förebygga skilsmässa – En kurs om parförhållandet (2 sp) P D U	20
13. Kurs för nyanställda (1 sp) P M	21
14. Pensionstiden hägrar (0,5 sp) ○	22
15. Fördjupad fortbildning i självvård (2 sp)	23
16. Kurs i Psykiska första hjälpen (1 sp) P D U	24
17. Kurs i visuell formgivning (1 sp) ○	25
18. Studieresa till Främre Asien	25
19. Kurs i arkivering (1 sp) P V	27
20. Fritt ackompanjemang och arrangering (1 sp) M	27
21. Inspirationsdag för arbete med sociala medier ○	28
22. Det sociala nätverkets stöd vid plötsliga dödsfall – när livet går vidare (2 sp) P M D U B	29
23. Kurs i att bemöta och hålla andakt för minnessjuka (0,5 sp) P D M	30
24. Medarbetarskap och ledarskap ○	31
Lång utbildning	32
Kyrkans ledarskapsutbildning (Kirjo II) 2014–2016 (20 sp)	32
Pastoralutbildning	34
1. Studiehelheten Självvård (4 sp)	34
2. Studiehelheten Församlingen som arbetslag och kyrkans förvaltning (5 sp)	35

Ledarskapsutbildning 37

1. Församlingen som arbetslag och kyrkans förvaltning (2 sp) **M D U B V** 37
2. Examen i ledning av församlingsarbete (exilaf) (6 sp) **P** 38
3. Kyrkans ledarskapsutbildning (Kirjo II) 2014–2016 (20 sp) 38
4. Högre pastoralexamen **P** 39
- 4.1 Församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap i ett samhälle som förändras (5 sp) 39

Retreater 41

1. Retreat kring keltisk spiritualitet (1 sp) 41
2. Ingen är profet i sin hemstad – ledarskapsretreat om tydlighet och trovärdighet (1 sp) 41
3. Att leda och följa – ledarskapsretreat (1 sp) 42

Personalvård 43

1. Arbetshandledning 43
2. Utveckling av arbetslag 46
3. Tyhy-verksamhet 47
4. Tidigrehabilitering 47

Forum för olika verksamhetsområden, konferenser och studieresor 50

1. Kyrkomusikdagar 50
2. Ungdomens kyrkodagar 50
3. Forum för kyrkans barnverksamhet 50
4. Forum för kyrkans kansli- och informationspersonal 51
5. Forum för kyrko- och fastighetsbetjäningen 51
6. Forum för pastorer 51
7. Forum för diakoni 51
8. Forum för mission och internationellt arbete 52
9. Kyrkomusikfest 52
10. FMS:s missionsfest 52
11. SLEF:s missionsfest 52
12. Forum för kyrkans fostran 53
13. Nordisk konfirmandledarkonferens 53
14. Kyrkoherdekonferens 53
15. Utbildningsdagar för insamlingen Gemensamt Ansvar 54

Kontaktuppgifter 55

Förkortningar 57

Planeringen av utbildningen i församlingen

Bästa kyrkoherde, förtroendevald och tjänsteinnehavare som håller detta häfte i din hand!

Personalutbildningen syftar till att utveckla personalens kunskap och färdigheter. Den bör därför integreras och ingå som en naturlig del i församlingens verksamhets- och ekonomiplanering.

Kyrkans nya personalutvecklingsavtal som trädde i kraft 1.12.2010 ersätter det tidigare personalutbildningsavtalet från 1998. Du kan bekanta dig med hela personalutvecklingsavtalet på domkapitlets hemsida under fliken Verksamhet – Utbildning – Personalutbildning (www.borgastift.fi).

Det nya personalutvecklingsavtalet betonar kraftigare än tidigare vikten av en helhetsbedömning vid planering av utbildning och andra kompetenshöjande åtgärder. Huvudpunkterna i avtalet följer nedan:

§ 3 Utvecklingsmetoder

Personalutvecklingen är en kontinuerlig process där de metoder som tillämpas väljs efter personalens och arbetsplatsens behov. Till metoderna hör bland annat introduktion, personalutbildning, mentorskap och arbetshandledning samt förfaringssätt som stöder inlärning och karriärutveckling, möjligheter till delaktighet och projekt.

§ 4 Systematisk utveckling

Personalutvecklingen ska vara systematisk. Församlingen ska förbereda sig för den ekonomiskt och den ska omfatta hela personalen. Utvecklingsbehoven och prioriteringarna i utvecklingen fastställs separat i samband med församlingens treårsplanering av verksamheten och ekonomin. I budgeten inkluderas en personalutvecklingsplan som inom ramen för reserverade anslag och med tillräcklig noggrannhet ska ange vilka utvecklingsmetoder som tillämpas samt annat som gäller det praktiska genomförandet av utvecklingen.

§ 5 Personalutbildning

Arbetsgivaren kan ordna och anskaffa utbildning för personalen med målet att upprätthålla och förbättra de anställdas yrkesmässiga färdigheter att klara sig i sitt arbete och på arbetsplatsen. Utvecklingsbehoven bedöms i förhållande till de anställdas tjänste- och arbetsuppgifter och de strategiska mål som styr församlingens verksamhet och i mån av möjlighet också med beaktande av helhetskyrkans utbildningsbehov.

§ 6 Deltagande i personalutbildning, lön och ersättningar

När arbetsgivaren anser en personalutbildning vara absolut nödvändig för att den anställde ska kunna utföra sina uppgifter åläggs den anställde skyldighet att delta i utbildningen. För sådan personalutbildningstid har den anställde rätt till sin ordinarie lön.

Dessutom ska han eller hon få ersättning för resekostnader i enlighet med Kyrkans allmänna tjänste- och arbetskollektivavtal samt för andra rimliga kostnader som har direkt samband med utbildningen.

När arbetsgivaren anser det vara motiverat utifrån församlingens eller helhetskyrkans utbildningsbehov att den anställde deltar i personalutbildning beviljas han eller hon på ansökan tjänst- eller arbetsledighet för deltagande i sådan personalutbildning. Arbetsgivaren kan efter eget övervägande betala den anställde lön för tjänst- eller arbetsledigheten, helt eller delvis och för totalt högst 30 kalenderdagar under ett kalenderår. Av särskilda skäl kan maximumtiden 30 kalenderdagar överskridas. Dessutom kan den anställde enligt vad som anses rimligt betalas ersättning för kostnader som har direkt samband med utbildningen.

Utbildningsplaneringen är en del av verksamhetsplaneringen

När församlings- eller kyrkorådet behandlar personalutvecklingsplanen för år 2015 och samtidigt drar upp riktlinjerna för åren 2016–2017 bör man beakta inte endast vilka önskemål som de anställda har framfört utan även församlingens verksamhets- och ekonomiplan för de kommande åren. Personalutvecklingsplanen bör stöda verksamhets- och ekonomiplanen. De förtroendevalda har också skäl att bedöma i vilken mån de själva behöver delta i utbildning. På ett strategiskt plan är det viktigt att församlings- eller kyrkorådet bedömer om eller när det är allt skäl att satsa stort på kurser och seminarier som är gemensamma för hela församlingens medarbetarstab och/eller förtroendevalda och frivilliga medarbetare.

En målmedveten satsning när församlingen står inför förändringar eller nya utmaningar kan utgöra en inbesparing på sikt och ökar dessutom arbetsmotivationen för alla. Samtidigt kommer ett mera målinriktat sätt att hantera personalutbildningen att göra arbetet roligare och effektivare.

Personalutvecklingsplanen, som samtidigt fungerar som anmälan till Kyrkans svenska personalutbildning, skall skickas till byråsekreterare Christine Tallberg på domkapitlet senast inom oktober 2014, christine.tallberg@evl.fi, PB 30, 06101 Borgå, tfn 040 142 5218. Notera att deltagande i "forum" för olika verksamhetsområden, konferenser och studieresor kräver särskild anmälan till respektive arrangör.

Beslutsfattandet

Domkapitlet tar ställning till församlingens personalutvecklingsplan för 2015 i december 2014. Samtidigt kan domkapitlet bevilja församlingen utbildningsunderstöd. Församlingen kan givetvis jobba vidare med personalutvecklingsplanerna under hela året och bereda såväl personal som övriga möjlighet att delta i kurser och seminarier som dyker upp under året. För prästernas och lektorernas del är det alltid domkapitlet som beviljar rätt att delta. De planer som inlämnas kommer att användas som grund för kyrkans svenska personalutbildning och det utbud som presenteras för år 2016 och kommande år.

Planeringen

Planeringen av utbildningsutbudet för år 2016 vidtar redan under hösten 2014. Kontakta gärna stiftssekreteraren för utbildning eller stiftsdekanen ifall du har idéer och önskemål.

Utbildningsunderstöd

Domkapitlet beviljar på ansökan utbildningsunderstöd enligt följande principer:

- Utbildningsunderstöd erhålls för rese-, inkvarterings- och kursutgifter.
- Sådan utbildning understöds som har klassificerats som kyrkans personalutbildning. Av särskilda skäl kan även annan utbildning understöd.
- Både anställda inom kyrkan och personer som tjänstgör i andra uppgifter kan erhålla understöd.
- Alla personalgrupper har rätt till understöd. Speciellt understöds de grupper som har erhållit minst utbildning eller som har mest behov av utbildning.
- För att en församling skall få utbildningsunderstöd måste en långsiktsplan för de tre följande åren bifogas ansökan. För att enskilda personer skall erhålla understöd krävs att personen skickar in en individuell studieplan ur vilken det framgår vilka utbildningsmålen är under de kommande tre åren.
- Ansökan om utbildningsunderstöd skall skickas in i samband med personalutvecklingsplanen.
- Det gäller att lägga märke till att det för församlingsanställda är församlingen som anhåller om understöd.

Församlingens personalutvecklingsplan

September-oktober

Församlings- eller kyrkorådet behandlar församlingens personalutvecklingsplan utgående från de behov som har framställts av de anställda och ledningen. För personal som underlyder en kyrklig samfällighet behandlas planen i gemensamma kyrkorådet.

Oktober

Den godkända personalutvecklingsplanen skickas in till byråsekreterare Christine Tallberg på domkapitlet.

Kursanmälan

Personalutvecklingsplanen är att uppfatta som en anmälan till de kurser som ordnas inom Borgå stift. Deltagandet i en kurs som ordnas av Kyrkans utbildningscentral i Träskända förutsätter däremot att kursdeltagaren själv anmäler sig till kursarrangören. Präster och lektorer skall alltid gå via domkapitlet.

Kostnader

Bokstaven KA står för kursavgift, K för kost, L för logi och T för det totala priset. Priset för logi gäller för inkvartering i dubbelrum, för enkelrum tillkommer en extra kostnad. Vänligen notera att specialdieter skall meddelas respektive kursarrangör.

Annullering

Med tanke på arrangörerna är det viktigt att den som godkänts till en kurs också deltar. Om man uteblir från en kurs som man är godkänd till bör detta anmälas i god tid, senast fyra veckor före kursens början. Annulleringen måste ovillkorligen ske skriftligen och genom församlingens eller den kyrkliga samfällighetens försorg. Annulleringsblanketten finns på Borgå domkapitels hemsida, www.borgastift.fi.

Om annulleringen inte har kommit i tid före kursens första del debiteras kursavgiften av församlingen/samfälligheten för alla kursdelar.

Då man byter arbetsplats bör man ansöka om att utbildningen godkänns även av den nya arbetsgivaren. Meddela kursarrangören vid byte av arbetsplats så att fakturan för kursen skickas till rätt arbetsgivare.

Personalutbildning

Kurserna presenteras här i kronologisk ordning. De olikfärgade bollarna berättar till vilket verksamhetsområde kursen i främsta hand riktar sig.

- Kursen är för alla intresserade
- P Präster & teologer
- M Musik
- D Diakoni
- U Ungdomsverksamhet
- B Barnverksamhet
- V Kansli-, ekonomi- och fastighetsverksamhet

1. Kurs i ekonomiförvaltning (2 sp) P V

Mål

Du fördjupar dig i aktuella frågor inom församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas ekonomiförvaltning.

Innehåll

Aktuella frågor om ekonomi- och personalförvaltning samt bokslut. Aktuella frågor om beskattning, skattedeklaration, mervärdesskatt mm.

Strukturomvandlingen i samfälligheterna

Avtalsfrågor

Övriga aktuella frågor

Resurspersoner

Revisor, OFR, GRM Tove Lindström-Koli

Jurist Timo von Boehm

Notarie Clas Abrahamsson

Lagfaren assessor Lars-Eric Henricson

Förfrågningar

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin, 040 142 5221,
madeleine.wendelin@evl.fi

Tid och plats

26–28.1.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Kostnader

KA=290 €, K=92,50 €, L=83 €, T=465,50 €

2. Studieresa till Kambodja ○

Mål

Studieresan tar sikte på barns och ungdomars levnadsvillkor i Kambodja och riktar sig till sådana som jobbar med barn- och ungdomsarbete. Speciellt fokus ligger också på åtgärder mot människohandel.

Innehåll

Vi bekantar oss med Finska Missionssällskapets och Kyrkans Utlandshjälps arbete i Mekongområdet: det kyrkliga arbetet genom ett besök i City Church i Phnom Penh och några biståndsprojekt riktade mot människohandel och fattigdom. I resan ingår också en utfärd till tempelområdet Angkor Wat, som berättar om landets historia och är den främsta sevärdheten i regionen.

Resurspersoner

Stiftssekreteraren för mission och internationellt arbete Tomas Ray, stiftssekreteraren för utbildning Madeleine Wendelin, representanter för Finska Missionssällskapet och Kyrkans Utlandshjälp.

Förfrågningar

Stiftssekreterare Tomas Ray, 040 142 5222, tomas.ray@evl.fi

Tid och plats

6–14.2.2015, Phnom Penh, Siem Reap, Bangkok

Kostnader

Resans pris är ca 1 800 €, beroende bl.a. på aktuella flygpriser. I priset ingår alla flygresor, transfers och hotell (med frukost) samt besöket på Angkor Wat. Resenären står själv för visum, matkostnader, försäkringar, eventuella vaccinationer, mediciner och smärre omkostnader i samband med resan. I priset ingår heller inte avbokningsförsäkring eller avbeställningsskydd, dricks eller drycker. Resan betalas på förhand.

Om din församling inte kan bekosta hela resan, så står deltagaren för resten av kostnaden. Fackligt ansluten medarbetare kan ansöka om resebidrag från facket.

Max 14 deltagare, anmälan senast 3.11.2014.

Teknisk arrangör

CWT Meetings & Events Kaleva Travel

3. Min mission (3 sp) ○

Mål

Målet för kursen är att ge deltagarna möjlighet att fördjupa sin kunskap om nutida mission, få aktuell missionsinformation, fundera över vad det innebär att leva och arbeta i ett annat land, söka sin egen plats i missionsarbetet och träffa andra med missionsintresse.

Målgrupp

Du unga vuxen som funderar på din egen plats inom missionen, vill lära dig mera om mission och göra en insats för missionen antingen hemma eller utomlands.

Innehåll

Jesus själv gav sina efterföljare uppdraget att gå ut i hela världen och göra folk till lärjungar. Denna uppmaning gäller alla idag och frågan är hur du kan vara med och förverkliga missionsuppdraget. Preliminärutbildningen vill hjälpa dig i sökandet efter din plats i missionen. Under kursen får du möjlighet att bredda och fördjupa din kunskap om nutida internationellt missionstänkande. Du får aktuell information från utlandet och undervisning om andra länder, religioner och kulturer samt möjlighet att fundera på frågor kring kulturmöten och -krockar. Vi diskuterar också mission i hemlandet, möten med invandrare, vad det innebär att vara sändare på hemmaplan. Under kursen får vi dela tankar och funderingar, inspirera och inspireras av varandra.

Efter genomgången utbildning har du möjlighet att ansöka om praktikplats på något av Finska Missionsällskapets arbetsfält.

Tid och plats

Del I 18–20.9.2015, Helsingfors

Del II 16–18.10.2015, Stiftsgården Lärkkulla

DEL III och IV, våren 2016

Förfrågningar och information

Tf koordinators för verksamhet bland studerande och vuxna

Ingrid Björkskog, tfn 020 7217 282,

ingrid.bjorkskog@finskamissionssallskapet.fi eller

www.finskamissionssallskapet.fi

Kostnader

Del I KA=115 €

Del II KA=115 €, K= 40 €, L= 83 €, T= 238 €

Del III KA=115 €

Del II KA=115 €, K= 40 €, L= 83 €, T= 238 €

För del I och III, kost och logi till självkostnadspris.

4. Min väg, mitt andliga (moders)mål (2 sp) ○

Samtalsdagar kring andligt liv i Borgå stift

Mål och innehåll

Det finns mycket som förenar oss i vår andliga längtan. Under samtalsdagarna vill vi fokusera på andlig praxis och en fördjupad förståelse av hur bönenas mångskiftande uttryck har formats hos oss. Vi lyssnar till berättelser, vi samtalar för att förstå och finner förhoppningsvis en gemenskap som hjälper oss vidare. På uppdrag av domkapitlet utvecklas en modell för hur vi skall satsa på andligt liv som en kärnverksamhet i kyrkan. Genom samtalsdagarna strävar vi efter att också inventera hurdana uttryck för andligt liv och fördjupning som förekommer i vårt stift.

Resurspersoner

Ärkebiskop emeritus John Vikström, redaktör Kerstin Haldin-Rönn, prosten Ann-Britt Hedman, kyrkoherde Stefan Forsén, kyrkoherde Kent Danielsson, kaplan Gunnar Särs, familjerådgivare Yvonne Terlinden m.fl.

Förfrågningar

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin, 040 142 5221,
madeleine.wendelin@evl.fi

Tid och plats 4–6.3.2015, Lärkkulla

Kostnader KA=200 €, K= 92,50 €,L=83 €, T=375,50 €

5. De vuxnas ansvar (0,5 sp)

Seminariedag om hur vi bemöter och förebygger sexuella övergrepp

Mål

Presentation av den handlingsplan som getts ut om hur man skall bemöta och förebygga sexuella övergrepp i kyrkan.

Innehåll

Vi går igenom handlingsprogrammet angående övergreppsfrågor. Vi diskuterar hur man kan göra för att förebygga övergrepp i församlingen, men också hur man bemöter utsatta för övergrepp. Webbrelaterad övergreppsproblematik behandlas också. Hur kan vi som församlingsarbetare stöda en sund självbild hos unga och bidra till ökad respekt för både egna och andras gränser?

Resurspersoner

Rättspsykolog Julia Korkman, församlingspastor TD och forskare kring våld mot kvinnor Malena Björkgren, TM, familjerådgivare/ par- och familjeterapeut, psykoterapeut, arbetshandledare, arbetslagskonsult Leif Westerlund m.fl.

Förfrågningar

Sakkunnig Maria Sten, 050 408 6030, maria.sten@evl.fi

Tid och plats

10.3.2015, Kyrkostyrelsen, Södra Kajen 8, Helsingfors

12.3.2015, Trefaldighetskyrkans krypta, Vasa

15.9.2015, Mariehamn

Kostnader

KA=80 €. Lunch till självkostnadspris.

6. Hantering och användning av växtskyddsmedel (0,5 sp)

Mål

Utbildningens mål är att deltagarna lär sig korrekt och säker hantering och användning av växtskyddsmedel. Enligt den nya lagen om växtskyddsmedel (1563/2011) är alla som använder växtskyddsmedel i sitt yrke inom jordbruks-, trädgårds- och skogsnäring skyldiga att avlägga examen i hantering och användning av växtskyddsmedel. En professionell användare skall ha godkänd examen senast 26.11.2015. Hit hör även de anställda inom kyrko- och fastighetsbetjäningen som arbetar på begravningsplatser och grönområden.

Innehåll

Utbildningens innehåll är fastställt i jord- och skogsbruksministeriets förordning nr 6/2012 och omfattar följande:

Lagstiftningen om växtskyddsmedel och om användningen av växtskyddsmedel

Faror och risker som är förknippade med växtskyddsmedel

Säker hantering av växtskyddsmedel

Förfaranden och metoder inom integrerat växtskydd

Utrustning för spridning av växtskyddsmedel

Dokumentation över användningen av växtskyddsmedel

Riskerna med olagliga och förfalskade växtskyddsmedel och metoder för identifiering av sådana produkter

Resurspersoner

Produktchef för specialväxter Matias Rönnqvist

Produktchef för specialväxter Asmo Saarinen

Förfrågningar

Vuxenutbildningsledare Marianne Asplund, 044 768 4428,
marianne.asplund@kredu.fi

Tid och plats

24.3.2015, Kredu, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

26.3.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Kostnader

Kredu KA=100 €, K=13,50 €, T=113,50 €

Lärkkulla KA=100 €, K=18 €, T=118 €

7. Barns självkänsla – skapa förtrolighet och samarbete i relationen (0,5 sp)

Mål

I åratal har uppfostran pendlat mellan att vara fri och auktoritär. Det alternativ som Petra Krantz Lindgren erbjuder, utgår i stället från värderingar som likvärdighet, integritet, empati och ärlighet, och att barnet i första hand inte uppfostras till att lyda, utan till att välja att samarbeta och ta ansvar. Målet med kursen är att utifrån detta ge redskap att förhålla sig på ett lite mer reflekterande sätt i kontakten med barnen.

Innehåll

En god självkänsla har länge ansetts vara en förutsättning för välmående och framgång. Traditionellt har man försökt skapa en god självkänsla hos barnet genom att berömma det, men i stället för beröm, som egentligen är en bedömning av en prestation och kan skapa oro för att misslyckas, kan man visa intresse för det barnet gör, berätta hur man blir berörd samt ställa frågor som uppmuntar till samtal. Då ger vi näring åt barnets självkänsla i.o.m. att vi visar att vi är intresserade av relationen. Det är i relationen som självkänslan skapas. Allt detta behandlas i kursen.

Kursen tar även upp kommunikation med barn: ”Hur man pratar med barn så att de vill lyssna och lyssnar så att de vill prata.”

Innehållet omfattar också konflikter och gränser och hur man kan skapa förutsättningar för ett gott samarbete mellan vuxna och barn.

Resursperson

Beteendevetare Petra Krantz Lindgren, Sverige. Petras doktorsavhandling i statsvetenskap handlar om hur våra tankar och känslor hänger ihop med vad vi väljer att göra i olika situationer. Hon har även gett ut boken ”Med känsla för barns självkänsla”.

Förfrågningar

Kursplanerare Janet Wallsten (06) 788 9420,
janet.wallsten@kredu.fi, www.kredu.fi

Tid och plats

25.3.2015 (kl.13–20), Kredu, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

Kostnader

Två dagsföreläsningar KA= 60 € (inklusive kaffe)

Hela dagen (tre föreläsningar) KA= 76 €, K= 14 €, T= 90 €

Logi ordnas vid behov 25 €, inkl. frukost.

8. Barnens altarskåp, fortsättningskurs (0,5 sp)

Obs! Även de som inte deltagit i grundkursen kan delta.

Mål

Du får utökade insikter om avsikten bakom Barnens altarskåp. Du lär dig tillverka saker som kan ingå i skåpet, däribland också saker från Jesu tid som nämns i Bibeln, för att levandegöra berättelserna för barnen. Du får fördjupade insikter i metodiken, dvs. hur materialet i altarskåpet kan användas. I de flesta offentliga utrymmen finns idag en egen hörna för barnen och altarskåpen kan vara kyrkans bidrag till att barnen känner sig välkomna och får en egen plats också där.

Innehåll

Repetition av de viktigaste elementen i grundkursen samt fördjupade insikter i både teori och metodik. Bearbetande av tankar som föddes under den första kursen. Tillverkning av föremål som kan ingå i skåpet. Uppmuntran att självständigt jobba med att utöka materialet i altarskåpen och göra idén med altarskåpen känd. Under kursen ges också möjlighet att under andra och tredje dagen reparera och komplettera söndriga blyfotsdockor samt tillverka golvbildsmattor.

Resurspersoner

Barn- och ungdomsledare Inga-Lill Portin, barnträdgårdslärare
Maggi Åhman, ledare för barnverksamhet Gy Kaustell.

Förfrågningar

Kursplanerare Janet Wallsten (06) 788 9420,
janet.wallsten@kredu.fi, www.kredu.fi

Tid och plats

10–12.3.2015, Kredu, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

Kostnader

KA=165 €, K=50 €, L=50 €, T=265 €

9. Kreativt ackompanjemang (1 sp)

Mål

Du vidgar och fördjupar dina färdigheter i att skapa ett mångsidigt ackompanjemang på klaviaturinstrument.

Innehåll

Ackompanjemang på orgel eller piano. Stilfrågor och tekniska lösningar. Effektivt utnyttjande av det egna spelkunnandet och instrumentets resurser, ensamt eller tillsammans med andra till buds stående instrument.

Kursens innehåll kan flexibelt anpassas enligt deltagarnas förkunskaper, behov och önskemål.

Resurspersoner

MuM Markus Malmgren, utbildare i kyrkomusik på Sibelius-Akademien.

Förfrågningar

Stiftssekreterare Jan Hellberg, 040 142 5219,
jan.hellberg@evl.fi

Tid och plats

26–27.3.2015, St. Görans kyrka, Mariehamn

Kostnader

Fastställs senare.

10. Kurs i gudstjänstarbete (3 sp) ○

Mål

Deltagarna har förutsättningar att utveckla och fördjupa församlingens gudstjänst så att söndagens mässa blir en välfungerande helhet där anställda och lekmän tillsammans manifesterar Guds närvaro i världen.

Innehåll

Utbildningen tar sikte på att utgående från olika lokala förhållanden och förutsättningar skapa levande och dynamiska gudstjänstgemenskaper.

Utbildningen riktar sig till såväl anställda som aktiva lekmän. De deltagande församlingarna bör representeras av en grupp på 3–5 personer bestående av såväl anställda som aktiva lekmän med intresse för gudstjänstarbete.

Resurspersoner

Direktor Sixten Ekstrand, stiftsdekan Magnus Riska, stiftssekreterare Jan Hellberg samt präster och lekmän från Borgå stift.

Förfrågningar

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin, 040 142 5221,
madeleine.wendelin@evl.fi

Tid och plats

Fortbildningen anordnas i regionala grupper under åren 2010–2015, så att varje grupp har en samling/termin under tre terminer.

De sista närstudieperioderna i Österbotten.

9–11.4.2015, Kredu, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby
22–24.10.2015, Kredu, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

Kostnader

Ingen kursavgift uppbärs. Av deltagarna uppbärs endast avgifter för kost och eventuell logi. Anmälan genom församlingens personalutvecklingsplan.

11. Kurs i medieträning för församlingsanställda (2 sp) ○

Mål

Du får kännedom om de olika mediernas förutsättningar, utgångspunkter och skillnader samt utvecklingstrender. Du lär dig att förstå journalisternas grundförutsättningar, perspektiv och angreppssätt. Du får insyn i journalistreglerna.

Innehåll

Under kursen får du praktiska tips inför mötet med media, kännedom om den intervjuades rättigheter, lär dig granska uttalanden, genmälen mm.

Du lär dig skilja på information lämplig för olika format, som nyhetsbrev, webbsidor och sociala media.

Kursen består av föreläsningar, case-studies, diskussioner kring församlingarnas egna media och praktiska övningar i formulering.

Resurspersoner

Tidigare chefredaktör Dennis Rundt, rektor Hans Boije, ledande sakkunnig Lucas Snellman, producent Bengt Klemets.

Förfrågningar

Kursplanerare Janet Wallsten (06) 788 9420, janet.wallsten@kredu.fi, www.kredu.fi

Tid och plats

20–22.4.2015, Kredu, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

Kostnader

KA= 165 €, K= 50 €, L= 50 €, T= 265 €

12. Att förebygga skilsmässa – En kurs om parförhållandet (2 sp) P D U

Mål

Vi får stöd i att finnas till för och hjälpa par med problem i sina förhållanden.

Kön till äktenskapsrådgivningen är lång och många idag väljer att gå skilda vägar. Under kursen lär vi oss vilka lagbundenheter ett parförhållande lyder under. Vi blir medvetna om de utmaningar parförhållandet ställs inför och hur vi som medvandrare kan hjälpa. Vi lär oss se olika nyanser i kärleken. Kärleken förändras, men inte

nödvändigtvis så att den försvagas. Då problem reds ut kan kriser tillföra parförhållandet något alldeles nytt, djupare, ärligare och mera hållbart.

Innehåll

Vi får stöd med att finnas till och att hjälpa par med problematik i sina förhållanden. Vi lär oss att se på förhållandet ur olika perspektiv.

Vi ser på vad dagens forskning kommit fram till gällande parförhållandet, och vi lär oss att ställa de viktiga frågorna.

Resurspersoner

Familjerådgivare Anita Björkestam, TM, doktorand i äktenskaps-teologi Emma Audas.

Förfrågningar

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin, 040 142 5221,
madeleine.wendelin@evl.fi

Tid och plats

27–29.4.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Kostnader

KA=150 €, K=81 €, L=83 €, T=314 €

13. Kurs för nyanställda (1 sp)

Mål

Kursens målsättning är att introducera nyanställda i Borgå stift och presentera församlingen som arbetsmiljö. Kursen stärker kollegialiteten samt främjar arbetshälsa och tvärfackligt samarbete.

Målgrupp

Du som blivit anställd som präst, ungdomsarbetsledare, kantor, diakon, ledare för barnarbetet eller missionssekreterare samt i övriga liknande uppgifter i en församling i Borgå stift under de senaste två åren kallas till denna kurs.

Innehåll

Kursen presenterar den lutherska andliga traditionen och församlingen som arbetsplats. Dessutom behandlas frågor som berör arbetstagarens skyldigheter och rättigheter samt vikten av att sköta sin fysiska hälsa. Det personliga och gemensamma andaktslivet

utgör en integrerad del i undervisningen. Samtal i smågrupper utgående från egna erfarenheter av församlingsarbete ingår även.

Resurspersoner

Stiftsdekan Magnus Riska, stiftssekreterarna Jan Hellberg, Margareta Puiras, Irina Lemberg och Madeleine Wendelin.

Förfrågningar

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin, 040 142 5221, madeleine.wendelin@evl.fi

Tid och plats

4–5.5.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Kostnader

KA=50 €. Domkapitlet står för de överstigande kostnaderna (inklusive kost och logi i dubbelrum på Lärkkulla för dem som kallats till kursen).

14. Pensionstiden hägrar (0,5 sp) ○

Mål

Du får information om de allmänna pensionsvillkoren. Du får tänka igenom vilka eventuella förändringar en del- eller heltidspension skulle innebära för dig; fysiskt, socialt och andligt sett.

Målgrupp

Du som inom de närmaste fem åren funderar på att gå i deltid- och heltidspension.

Innehåll

Vi blir informerade om kyrkans pensionssystem. En fysioterapeut besöker oss under dagarna. Vi funderar på vad det innebär att gå i pension. Vi diskuterar vad som händer innan och efter pensioneringen.

Resurspersoner

Prosten Elsa Tenhonen, stiftssekreterare Margareta Puiras, representant från Keva.

Förfrågningar

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin, 040 142 5221, madeleine.wendelin@evl.fi

Tid och plats

18–20.5.2015, Retreatgården Snoan

Kostnader

KA=200 €, K= 60 €, L= 60 €, T=320 €

15. Fördjupad fortbildning i själavård (2 sp)

Mål och innehåll

Att förstå sina drömmar – erfarenhetsbaserad utbildning i att arbeta med sina drömmar i grupp enligt prof. psykiater, drömforskaren Montague Ullmans metod. Det är en icke-konfrontativ metod med terapeutisk verkan, som fördjupar deltagares självkänedom och förmåga till närvaro och dialog.

Nu erbjuds kursen också på svenska. Kursen har ingått i den finskspråkiga personalutbildningen under flera år och efterfrågan har varit stor bland själavårdare i församlingar och specialtjänster.

Resursperson

Ansvarig utbildare i själavård och handledning vid Kyrkans utbildningscentral/Kyrkostyrelsen, Virva Nyback.

Virva är präst och arbetshandledare, utbildad i Stockholm till drömgruppsledare och -lärare, psykoterapeut och symboldramaterapeut. I slutet av 80-talet introducerade hon den ullmanska metoden att arbeta med drömmar i grupp till Finland och Stiftsgården Lärkkulla. De första kurserna arrangerades på Stiftsgården.

Förfrågningar

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin, 040 142 5221,
madeleine.wendelin@evl.fi

Tid och plats

18–21.8.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Kostnader

KA = 95 €, K = 117 €, L= 124,20 €, T= 336,20 €

Antal deltagare max 10

16. Kurs i Psykiska första hjälpen (1 sp)

Mål

Du får verktyg som hjälper dig att upprätthålla och utveckla det psykiska välbefinnandet. Du får också kunskaper om psykisk ohälsa, olika symptom och hur man tillämpar psykiska första hjälpen.

Innehåll

Information om det psykiska välbefinnandet, hur det påverkas och kan främjas både för egen och närståendes del. Information om de vanligaste formerna av psykisk ohälsa såsom depression, traumatiska händelser, beroende och missbruk, ångest, psykos och självdestruktivitet. Färdigheter i hur man erbjuder hjälp och hänvisar till behandling, samt kännedom om den psykiska första hjälpen olika steg.

Resursperson

Lic. i hälsovetenskaper, vårdlärare, utbildare i psykiska första hjälpen Lillemor Nylund.

Förfrågningar

Kursplanerare Janet Wallsten, (06) 7889 400,
janet.wallsten@kredu.fi

Receptionist Susanne Tuohioja (019) 275 7200,
susanne.tuohioja@larkkulla.net

Tid och plats

10–11.9.2015, Kredu, Kristliga folkhögskolan i Nykarleby
17–18.9.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Kostnader

KA= 95 €. I kurspriset ingår Handbok i psykiska första hjälpen

Kredu K= 40 €, L= 25 €, T= 160 €

Stiftsgården Lärkkulla K= 48 €, L= 41,50 €, T= 184,50 €

17. Kurs i visuell formgivning (1 sp) ○

För kansli- och informationspersonal samt övriga som arbetar med information i församlingen.

Mål

Du lär dig göra layout och bilder i Photoshop och InDesign. Du lär dig producera material som tilltalar olika målgrupper, men vid behov också flera målgrupper samtidigt. Du lär dig producera ett bildmaterial av hög kvalitet som bidrar till en fungerande helhet.

Innehåll

Vi söker svar på hur vi kan försöka få in den andliga dimensionen i materialet vi producerar. Du får inspiration att inom de givna riktlinjerna sätta din egen prägel på produkterna du skapar. Du får under handledning konkret jobba med en produkt som du upplever att ger dig utmaningar eller ev. framställa en produkt för ett speciellt ändamål. Eventuellt också något om vikten av fungerande formuleringar i språket du använder.

Resursperson

Fotograf, företagare inom grafisk formgivning Ove Lillas.

Förfrågningar

Kursplanerare Janet Wallsten (06) 788 9420,
janet.wallsten@kredu.fi, www.kredu.fi

Tid och plats

15–16.9.2015, Kredu, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

Kostnader

KA=100 €. Materialkostnad tillkommer.
K=40 €, L=25 €, T=165 €

18. Studieresa till Främre Asien

Mål

Under studieresan bekantar vi oss med Svenska Lutherska Evangeliföreningens utsända i Främre Asien och med deras kyrkliga arbete genom Istanbuls lutherska kyrka, men också med församlingens kvinnoarbete, diakoni och musik. Resan riktar sig till alla församlingsmedarbetare med intresse för internationellt arbete. Max 18 deltagare.

Innehåll

Vi firar gudstjänst med den lutherska församlingen i Istanbul och deltar i deras söndagsprogram. Under ett par dagar får vi följa med SLEFs utsända som berättar om sina uppgifter och visar oss runt på de ställen där de är engagerade. Under en dag får vi också se på stadens viktigaste sevärdheter, bl.a. Hagia Sofia, blå moskén och stora basaren.

Resurspersoner

Stiftssekreterare Tomas Ray och SLEF:s utsända.

Förfrågningar

Tomas Ray, 040 142 5222, tomas.ray@evl.fi

Tid och plats

25–30.9.2015, Istanbul

Kostnader

Resans pris är ca 980 €, beroende bl.a. på aktuella flygpriser. I priset ingår flygresor och hotell (med frukost). Resenären står själv för matkostnader, försäkringar och smärre omkostnader i samband med resan. I priset ingår heller inte avbeställningsförsäkringar och avbeställningsskydd, dricks och drycker. Resan betalas på förhand. Om din församling inte kan bekosta hela resan, så står deltagaren för resten av kostnaden. Fackligt ansluten kan ansöka om resebidrag från facket.

Teknisk arrangör

King Tours

19. Kurs i arkivering (1 sp) P V

Mål

Du får kunskaper och konkreta redskap för skötseln av församlingens arkiv.

Innehåll

Arkivet är församlingens minne och arbetsredskap. Utgående från detta vill vi ge ett perspektiv på arkivarbetet. Arkivet är till för att underlätta det dagliga arbetet och inte vara en belastning. För att fungera behöver arkivet skötas. Denna kurs ger en fördjupning i arkivbildningsplanen ur både teoretisk och praktisk synvinkel. Kursen behandlar uppgörandet av arkivstadga och arkivbildningsplan för den egna församlingen och den tar också upp frågor som rör det dagliga arkiveringsarbetet. Vad behöver arkiveras och varför? Vad kan man med gott samvete slänga? Vad är skillnaden mellan korttids- och långtidsarkivering? Hur skall vi sköta arkivet för att ha nytta av det? Vad vill vi att nästa generation skall minnas? Vad innebär den pågående digitaliseringsprocessen för arkiveringen? Kursen innehåller föreläsningar, samtal och konkreta exempel.

Resursperson

Kyrkoherde Bo-Göran Åstrand

Förfrågningar

Vuxenutbildningsledare Marianne Asplund, 044 768 4428, marianne.asplund@kredu.fi

Tid och plats

28–29.9.2014, Lemböte lägergård, Åland

Kostnad

KA= 160 €, K= 37 €, L= 38 €, T= 235 €

20. Fritt ackompanjemang och arrangering (1 sp) M

Mål

Du vidgar och fördjupar dina färdigheter i fritt ackompanjemang på piano.

Du utökar ditt praktiska kunnande i att arrangera för sångröster samt för blås- och stråkinstrument.

Kursen riktar sig till kyrkomusiker, musikpedagoger och andra intresserade.

Innehåll

Ackompanjemang i olika stilar: pop/jazz/visor/latin/schlager, m.m. Vi utgår från din nivå och utvecklar ackord, rytmik och ackompanjemang, och även melodispel med ackompanjemang om intresse finns. Deltagare på alla nivåer är välkomna.

Harmonisering i olika stilar och med olika harmonisk rytm. God stämföring. Orkestrering och stilenligt skrivande för röster i kör och i vokalsemble samt för olika instrument. Du får utveckla ditt kunnande utgående från dina förkunskaper och enligt dina egna behov och målsättningar.

Resurspersoner

MuM Camilla Heidenberg Agbazahou, lärare i fritt ackompanjemang bl.a. på Sibelius-Akademien

MuM Jan Hellberg, lärare i arrangering bl.a. på Lärkkulla-stiftelsens folkakademi

Förfrågningar

Stiftssekreterare Jan Hellberg, 040 142 5219,
jan.hellberg@evl.fi

Tid och plats

1–3.10.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Kostnader

Fastställs senare.

21. Inspirationsdag för arbete med sociala medier ○

Mål

Under inspirationsdagen fördjupar vi oss i sociala mediers möjligheter och utmaningar för kyrkan. Vi fokuserar på det som är aktuellt inom webbvärlden och får en inblick i vad som är på kommande. Framförallt är inspirationsdagen en möjlighet att byta erfarenheter och inspireras av varandra.

Inspirationsdagen är också en samlingsplats för de som inom Borgå stift jobbar med sociala medier. Vi strävar efter att bygga upp en resursbank av personer för webbarbetet och sociala medier i stiftet. Kursdagen ingår som del i den målsättningen.

Innehåll

Kursens innehåll bygger på de behov som under 2014 växer fram i församlingar samt på det som är aktuellt inom sociala medier. Därför kommer innehållet att närmare preciseras senare under året.

Resurspersoner

Projektplanerare Jessica Högnabba, ungdomsarbetsledare Daniel Jakobsson.

Förfrågningar

KCSA:s sakkunniga för diakoni och samhällsansvar, 040 510 7050

Tid och plats

9.10.2015, Helsingfors

Kostnader

KA= 50 €. Lunch till självkostnadspris.

22. Det sociala nätverkets stöd vid plötsliga dödsfall – när livet går vidare (2 sp)

Mål

Huvudsyftet med kursen är att ge vägledning och råd till sociala nätverk som stöder efterlevande efter plötsliga, oväntade dödsfall. Hur vi möter barn, unga och vuxna som drabbats av sorg. Hur kan vi stöda dem, hur kan vi hjälpa dem vidare.

Innehåll

Genom egen inre medvetenhet och förståelse kan du vara någon annan till stöd och hjälp. Du får större kännedom om sorg och sorgprocess. Du blir bekant med problemställningar och utmaningar för det sociala nätverket som finns i olika åldrar och också i olika förluster. Vi går närmare in på de olika bearbetningsförlopp som gäller vid förväntade eller plötsliga dödsfall.

Resursperson

Familjerådgivare Birgitta Strandberg-Rasmus

Förfrågningar

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin, 040 142 5221,
madeleine.wendelin@evl.fi

Tid och plats

19–21.10.2015, Lärkkulla

Kostnader

KA=150 €, K=81 €, L=83 €, T=314 €

23. Kurs i att bemöta och hålla andakt för minnessjuka (0,5 sp)

Enligt Kati Juva (docent och specialist i neurologi) är ca 7 000 i arbetsför ålder av de ca 35 000 som lider av lindrig minnessjukdom. Det här baserar sig på en undersökning som Alzheimer Centralförbund hade gjort med ca 600 personer (2012): läkare, minnessjuka och närstående. Dessutom insjuknar 13 000 nya människor varje år i någon minnessjukdom (folkhälsan.fi). Som församlingsmedarbetare och andaktshållare står vi inför allt större utmaningar med tanke på meningsfulla andakter i detta sammanhang. Den här kursen vill ge fakta samt erbjuda verktyg att komma till rätta med uppgiften.

Mål

Deltagaren

- Förstår den minnessjuka klientens utgångsläge och förmåga
- Utvecklar färdighet att ta i beaktande den begränsade fattningsförmågan vid förberedelser
- Känner sig trygg i andaktsstunden på åldringshemmet

Innehåll

- Du lär dig grunderna i den minnessjukes vardag
- Du lär dig hur du kan bemöta den minnessjuka på ett respektfullt sätt
- Du förbereder en andakt inför en fiktiv situation
- Du får feedback på din insats

Resurspersoner

Vårdutvecklare Helena Ahlers, Folkhälsan
Kaplan Monica Cleve

Förfrågningar

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin, 040 142 5221,
madeleine.wendelin@evl.fi

Tid och plats

22.10.2015, Engelsalen, Tredje linjen 22, Helsingfors

Kostnader

KA= 50 €. Lunch till självkostnadspris.

24. Medarbetarskap och ledarskap ○

Förebyggande församlingsutveckling

Mål

Att i tider av strukturförändringar och församlingssammanslagningar fokusera på att arbetslaget utvecklas och att de anställda mår bra. Utbildningen formas efter de lokala behov som finns och tar sikte på att arbetslaget skall kunna möta nödvändiga förändringar och utveckla sina arbetsmetoder och församlingens verksamhet utgående från de personella och ekonomiska resurser som finns.

Innehåll

Föreläsningar, grupparbeten och distansuppgifter. Processinriktad arbetslags- och församlingsutveckling med särskild fokusering på arbetslagets friskvård och vikten av att finna sin roll som medarbetare och ledare. På basen av en inledande kartläggning av situationen behandlar vi olika modeller för hur arbetslaget kan möta problem, hot, möjligheter och utmaningar.

Resurspersoner

Medarbetare från domkapitlet, Kyrkans central för det svenska arbetet samt stiftets arbetshandledare och arbetslagsutvecklare.

Förfrågningar

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin, 040 142 5221,
madeleine.wendelin@evl.fi

Tid och plats

Utbildningen ges som en beställningskurs i församlingarna. Omfattning ca 5 kvällar i året.

Kostnader

KA= 95 € / gång

Lång utbildning

Kyrkans ledarskapsutbildning (Kirjo II) 2014–2016 (20 sp)

Utbildningsledare

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin

Resurspersoner

Prost, familjerådgivare/par- och familjeterapeut, psykoterapeut, arbetshandledare, arbetslagskonsult Leif Westerlund, stiftssekreterare Margareta Puiras, kyrkoherde Stefan Forsén, lagfaren assessorn Lars-Eric Henricson, notarie Clas Abrahamsson, m.fl.

Förfrågningar

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin, (019) 275 7220,
madeleine.wendelin@evl.fi

Tid och plats

Del III 21–23.1.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Del IV 16–18.11.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Del V januari 2016, Stiftsgården Lärkkulla

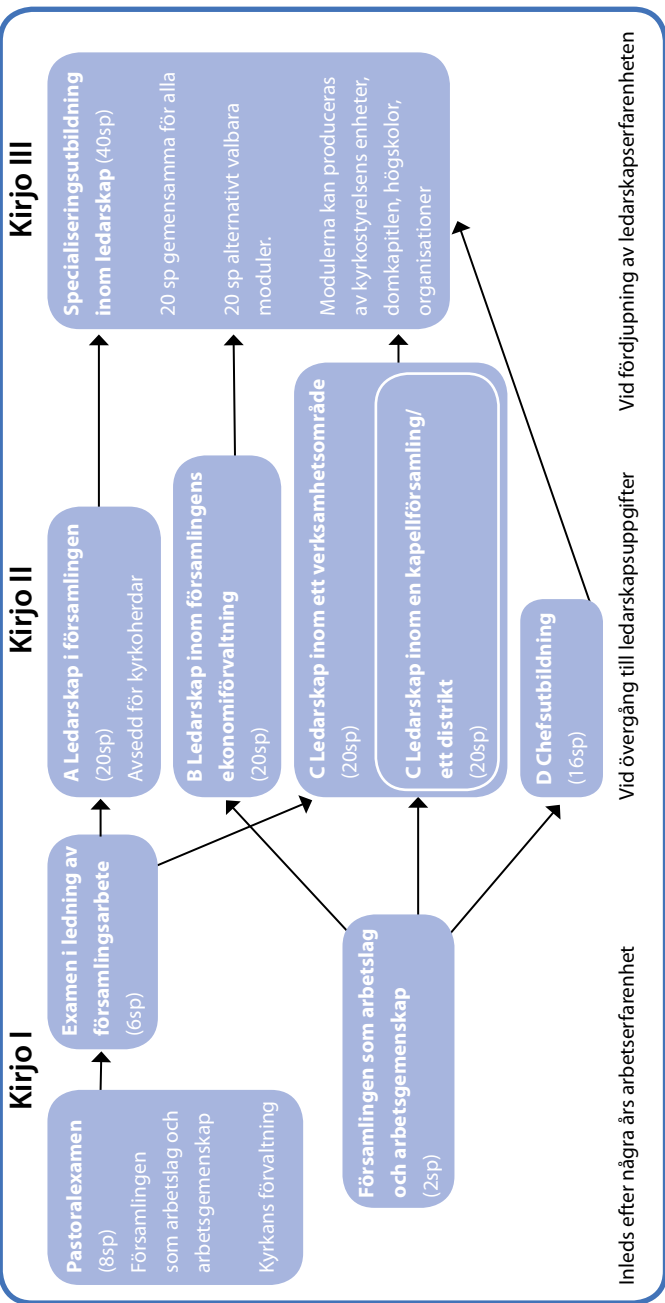
Kostnader

Del III KA=200 €, K=81 €, L=83 €, T=364 €

Del IV KA=200 €, K=81 €, L=83 €, T=364 €

Kyrkans ledarskapsutbildning (KIRJO) 2005

Pastoralutbildning

Biskopsmötet presenterade 4.12.2013 de grundläggande motiveringarna för att förnya pastoralutbildningen. Förnyelsen inleds 1.1.2015. Alla närstudieperioder (alternativ A) anordnas från och med detta datum i enlighet med det nya systemet. Det är möjligt att slutföra pastoralstudierna enligt det gamla systemet till och med 2017. Studiehelheterna ska i så fall tenteras enligt alternativ B (litteraturstudier). Studeranden uppmuntras dock att övergå till det nya systemet. Närmare upplysningar fås av stiftsdekan Magnus Riska.

Tentamenstillfälle anordnas två gånger per termin. Datum anges i domkapitlets cirkulär ungefär ett halvt år tidigare. Där kan man också läsa vilka av domkapitlets medlemmar som ansvarar för de olika ämnena. Examensfordringarna och annan information finns också angivna på domkapitlets webbplats www.borgastift.fi. Enligt det gällande systemet för avläggande av pastoralexamen skall man genomgå en introduktion i församlingsarbetet innan man kan börja avlägga pastoralexamen. Introduktionen räcker 6–8 månader. Efter att man erhållit intyg över introduktionen kan man påbörja planeringen av pastoralutbildningen tillsammans med stiftsdekanen, som även ger närmare information om pastoralexamen.

Följande studiehelheter är planerade att innehålla en närstudieperiod:

- 2016: kyrkans tro, bekännelse och ekumenik (vår), kristen fostran (höst)
- 2017: diakoni, mission och globalt ansvar (vår), församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap (höst)
- 2018: spiritualitet och gudstjänstliv (vår), Bibeln, tolkning och förkunnelse (höst)
- 2019: själavård (vår), församlingen som arbetslag och förvaltning (höst)

1. Studiehelheten Själavård (4 sp)

Mål

Du har utvecklat din förmåga att stöda människor genom samtal, du är bättre rustad att förstå människor som genomgår en kris och är medveten om de viktigaste målen i kyrkans själavård.

Innehåll

Kursen tar upp frågor som den svaghet vi kan känna som hjälpare, nycklar till vårt eget innersta, tystnadsplikten, livskvalitet och mening, sakramentets betydelse i själavården, bikt.

Resurspersoner

Assessor Robert Lemberg, stiftssekreterare Margareta Puiras, familjerådgivare Jan-Erik Nyberg m.fl.

Förfrågningar

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin, 040 142 5221,
madeleine.wendelin@larkkulla.net

Tid och plats

9–12.3.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Kostnader

KA=150 €, K=125,50 €, L=124,50 €, T=400,00 €

2. Studiehelheten Församlingen som arbetslag och kyrkans förvaltning (5 sp)

Mål

Studeranden

- förstår församlingens karaktär av arbetslag och arbetsgemenskap
- lär sig leda sig själv och sitt arbete
- inser personalvårdens och arbetshandledningens betydelse
- förstår kyrkolagstiftningens begrepp och innehåll samt övrig lagstiftning som berör kyrkan
- känner kyrkans administration, stifts- och församlingsförvaltningen
- känner kyrkans tjänste- och arbetskollektivavtalssystem
- bekantar sig med strukturomvandlingen (samfälligheterna)

Innehåll

- församlingen som en öppen gemenskap med arbetslagets visioner och strategier som utgångspunkt i växelverkan med församlingens verksamhetsmiljö
- grundprinciperna för ett fungerande arbetslag
- olika dimensioner i ledarskap – pastoralt ledarskap: vad är det
- verksamhets- och ekonomiplanen
- fördjupning i kyrkolagen, kyrkoordningen och valordningen för kyrkan.
- fördjupning i församlingens, stiftets och kyrkans förvaltning
- fördjupning i beredning av ärenden och i församlingens beslutsprocess
- behärskande av mötesteknik

Resurspersoner

Stiftsdekan Magnus Riska, stiftssekreterare Margareta Puiras, lagfaren assessorn Lars-Eric Henricson, notarie Clas Abrahamsson, direktor Sixten Ekstrand m.fl.

Förfrågningar

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin, 040 142 5221, madeleine.wendelin@larkkulla.net

Tid och plats

Del I 12–14.10.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Del II 2–3.11.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Kostnader

Del I KA=150 €, K=81 €, L=83 €, T=314 €

Del II KA=150 €, K=48 €, L=41,50 €, T= 239,50 €

Ledarskapsutbildning

Kyrkans ledarskapsutbildning (Kirjo I)

Deltagande i Kirjo I är en förutsättning för att få delta i Kirjo II. Blocket Församlingen som arbetslag och kyrklig förvaltning är en klusterkurs med studiehelheten inom pastoralutbildningen med samma namn. Detta block i Kirjo I är avsett för dem som inte är präster. Den som inte är präst avlägger Kirjo I genom att avlägga enbart kursen Församlingen som arbetslag.

1 Församlingen som arbetslag och kyrkans förvaltning (2 sp)

Mål

Studeranden

- förstår församlingens karaktär av arbetslag och arbetsgemenskap
- lär sig leda sig själv och sitt arbete
- inser personalvårdens och arbetshandledningens betydelse
- känner kyrkans administration, stifts- och församlingsförvaltningen

Innehåll

- församlingen som en öppen gemenskap med arbetslagets visioner och strategier som utgångspunkt i växelverkan med församlingens verksamhetsmiljö
- grundprinciperna för ett fungerande arbetslag
- olika dimensioner i ledarskap – pastoralt ledarskap: vad är det
- verksamhets- och ekonomiplanen
- fördjupning i beredning av ärenden och i församlingens beslutsprocess

Resurspersoner

Stiftsdekan Magnus Riska, stiftssekreterare Margareta Puiras, lagfarna assessorn Lars-Eric Henricson, notarie Clas Abrahamsson, direktor Sixten Ekstrand m.fl.

Förfrågningar

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin, 040 142 5221, madeleine.wendelin@larkkulla.net

Tid och plats

12–14.10.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Kostnader

KA=150 €, K=81 €, L=83 €, T=314 €

2. Examen i ledning av församlingsarbete (exilaf) (6 sp)

För den som söker en kyrkoherdetjänst krävs förutom pastoralexamen även examen i ledning av församlingsarbete, dock sålunda att den som redan innehar en ordinarie kyrkoherdetjänst inte behöver avlägga denna examen. Examen består av en tudelad studiehelhet som omfattar 6 sp.

Biskopsmötets beslut gällande examen i ledning av församlingsarbete ingår i Kyrkans lagstiftning III som KSF 77 och övriga uppgifter i domkapitlets cirkulär 861.

Stiftsdekanen fungerar som koordinator för denna examen. Den som önskar avlägga denna examen bör därför kontakta stiftsdekan Magnus Riska, 040 142 5215 eller e-post magnus.riska@evl.fi och skicka en fritt formulerad ansökan under adress: PB 30, 06101 Borgå.

Resurspersoner

Stiftsdekan Magnus Riska
Stiftssekreterare Margareta Puiras
TM Leif Westerlund

Förfrågningar

Stiftssekreterare Madeleine Wendelin, 040 142 5221,
madeleine.wendelin@evl.fi

Tid och plats

Del I 5–7.10.2015, Stiftsgården Lärkkulla
Del II 30.11–2.12.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Kostnader

Del I KA=160 €, K=81 €, L=83 €, T=324 €
Del I KA=160 €, K=81 €, L=83 €, T=324 €

3. Kyrkans ledarskapsutbildning (Kirjo II) 2014– 2016 (20 sp)

För närmare uppgifter, se sid 32.

4. Högre pastoralexamen

För den som avser att avlägga högre pastoralexamen hänvisas till biskopsmötets beslut som ingår i KFS 106 och som trätt i kraft 1.1.2008 samt till domkapitlets tillämpningsdirektiv, www.borgastift.fi. Det är att rekommendera att den som önskar avlägga högre pastoralexamen först skall avlägga Kyrkans ledarskapsutbildning (Kirjo II).

Stiftsdekanen fungerar som koordinator för högre pastoralexamen.

Stiftsdekanen fungerar som koordinator för högre pastoralexamen. Den som önskar avlägga denna examen bör därför kontakta stiftsdekan Magnus Riska, 040 142 5215 eller e-post magnus.riska@evl.fi och skicka in en fritt formulerad ansökan jämte studieplan under adress: PB 30, 06101 Borgå.

Följande kurs är en möjlighet för dig som ännu inte har 40 sp av fördjupade teologiska studier.

4.1 Församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap i ett samhälle som förändras (5 sp)

Mål och innehåll

Deltagaren

- bildar sig en uppfattning om förändringarna inom samhälle och kultur i vårt land
- bekantar sig med arbetslivets nyaste utvecklingstrender och speglar sina observationer mot församlingarnas arbetslag
- fördjupar sig i förändringarna på det strukturella planet samt dess konsekvenser för verksamheten inom Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland
- identifierar Evangelisk lutherska kyrkan i Finlands position, roll och verksamhetskultur som samfund och organisation

Bakgrundsmaterial

Materialet som skapats via Kirkon työelämä 2020-projektet (huvudsakligen finskspråkigt)

Resurspersoner

Stiftsdekanerna Reijo Liimatainen, Kai Peltonen och Magnus Riska.

Förfrågningar

Stiftsdekan Magnus Riska, 040 142 5215, magnus.riska@evl.fi

Tid och plats:

Del I 27–29.4.2015, Kyrkans utbildningscentral i Träskända

Del II 27–29.10.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Kostnader

Del I Kursavgift inklusive kost och logi 300 €

Del II Kursavgift inklusive kost och logi 300 €

Retreater

1. Retreat kring keltisk spiritualitet (1 sp)

Innehåll

Den keltiska kyrkotraditionen har en lång och levande historia, som inspirerat kristna inte bara i det anglosaxiska språkområdet, utan på olika håll i världen.

Under denna retreat fördjupas förståelsen för keltisk spiritualitet i form av bön, sång och liturgi. Retreaten innehåller även ett föredrag av retreatledaren, som har gjort en doktorsavhandling kring temat.

Tid och plats

15–17.4. 2015, Retreatgården Snoan, Lappvik

Retreatledare

Tf. kyrkoherde Tom Sjöblom

Förfrågningar

Marknadsföringssekreterare Barbro Österman, (019) 275 7215, barbro.osterman@larkkulla.net

Kostnader

Retreatavgift inklusive kost och logi 200 €.

2. Ingen är profet i sin hemstad – ledarskapsretreat om tydlighet och trovärdighet (1 sp)

Innehåll

Profeterna i Gamla Testamentet är ett ymnighetshorn av olika personligheter och budskap riktade till folket. Under retreatens böner och meditationer stiger både män och kvinnor fram, kallade av Gud, men inte alltid förstådda av sin omgivning. Hur klarar vi som är ledare korstrycket mellan tydlighet och trovärdighet? Under retreaten erbjuds ledarskapslitteratur som läsning under de tysta passen.

Tid och plats

4–6.5.2015, Retreatgården Snoan, Lappvik

Retreatledare

Prästen och författaren Hilka Olkinuora

Förfrågningar

Marknadsföringssekreterare Barbro Österman, (019) 275 7215,
barbro.osterman@larkkulla.net

Kostnader

Retreatavgift inklusive kost och logi 200 €.

3. Att leda och följa – ledarskapsretreat (1 sp)

Innehåll

Under denna retreat är fokus på efterföljelse. Temat är dubbeltydigt genom att varje ledare har sina förebilder och inspirationskällor, och inom varje arbetsteam och organisation finns folk som ser ledaren som en förebild. Under denna retreat fördjupas temat genom andlig läsning, meditationer och böner om kallelse och ansvar. Samtal utgående från biskopens herdabrev *Mer än ord* ingår också i programmet.

Tid och plats

19–21.10.2015, Retreatgården Snoan, Lappvik

Retreatledare

Biskop Björn Vikström

Förfrågningar

Marknadsföringssekreterare Barbro Österman, (019) 275 7215,
barbro.osterman@larkkulla.net

Kostnader

Retreatavgift inklusive kost och logi 200 €.

Personalvård

Att främja arbetsförmågan

När det gäller arbetshandledning och utveckling av arbetslag kan det konstateras att målsättningen med dessa kommer väldigt nära syftet med personalutbildningen. Arbetshandledningen finns omnämnd i KyrkTAK 2014–2016 i § 81 mom. 2:

”Om arbetsgivaren bestämmer att en tjänsteinnehavare/arbetstagarer skall ges arbetshandledning, har tjänsteinnehavaren /arbetstagarer rätt att få ledigt från arbetet medan arbetshandledningen pågår. Tjänsteinnehavaren/arbetstagarer har för denna tid rätt till sin ordinarie lön samt till ersättning för resekostnader enligt § 120–130.”

1. Arbetshandledning

Arbetshandledningen

- är en del av kyrkans personalvård
- är en självklarhet för alla som arbetar med människor
- är en process där kunskap, erfarenhet och personliga resurser tas i bruk och utvecklas
- är ett sätt att konstruktivt utvärdera och utveckla sitt arbete
- möjliggör reflektion
- ger större kompetens att möta olika situationer

Centralt i arbetshandledningen är att den

- öppnar perspektiv
- är självstyrd
- är reflekterande
- är arbetsrelaterad/en del av arbetet
- är hälsofrämjande
- underlättar
- ökar arbetsglädjen
- är en process
- ökar mängden alternativ

Innehåll och mål

Den handledda utformar själv innehåll och mål tillsammans med sin arbetshandledare.

Omfattning

Man kommer överens om omfattningen av arbetshandledningen då den inleds.

Arbetshandledning sker:

- enskilt
- i grupp

Vem och när?

Var och en som önskar få arbetshandledning (se KyrkTAK § 92 mom. 1):

”Om arbetsgivaren bestämmer att en tjänsteinnehavare/arbetstagar skall ges arbetshandledning, har tjänsteinnehavaren /arbetstagar rätt att få ledigt från arbetet medan arbetshandledningen pågår. Tjänsteinnehavaren/arbetstagar har för denna tid rätt till sin ordinarie lön samt till ersättning för resekostnader enligt § 120–130.”

- Gäller alla yrkeskategorier.
- Arbetshandledning kan påbörjas när som helst.
- Arbetshandledning rekommenderas också för sådana som varit länge i arbetslivet.
- Under sitt yrkesverksamma liv kan man med fördel gå flere gånger i arbetshandledning både enskilt och i grupp.
- Man bör inte samtidigt ha fler handledningsprocesser på gång.

Kostnader

Huvudsakligen resekostnader medan själva arbetshandledningen vanligen är kostnadsfri. Det är dock skäl att på förhand komma överens om eventuell ersättning med arbetshandledaren i fråga, i synnerhet om denna inte är i kyrkans tjänst eller har en selektiv tjänst. För arvodespraxis se domkapitlets hemsidor.

Förfrågningar

Nedan finns en förteckning över de personer i Borgå stift som ger arbetshandledning. Man kan också gå i arbetshandledning hos någon arbetshandledare utanför stiftet. Den som vill börja gå i arbetshandledning eller få information om arbetshandledning kan vända sig direkt till någon arbetshandledare eller till stiftssekreteraren för personalvård och utbildning. Mer om arbetshandledningen www.borgastift.fi.

Arbetshandledare

Följande personer har genomgått arbetshandledarutbildning och kan kontaktas direkt:

- **Björkstrand Olav**, familjerådgivare, Karleby
050 314 7466, olav.bjorkstrand@evl.fi
- **Eklund Åsa**, diakon, Pedersöre
040 310 0446, asa.eklund@evl.fi
- **Eriksson Barbro**, sjukhuspräst, Helsingfors
050 427 0529, 050 529 3070, barbro.eriksson@hus.fi
- **Forsén Cecilia**, diakonissa, Helsingfors
050 380 3976, cecilia.forsen@evl.fi
- **Granström Carola**, familjerådgivare, psykoterapeut, Åbo
040 341 7249, carola.granstrom@evl.fi
- **Heikel-Nyberg Monica**, församlingspastor, Kyrkslätt
040 824 2066, monica.heikel-nyberg@evl.fi
- **Henricson Eva**, kantor, Johannes förs, Helsingfors
050 380 0842, eva.henricson@evl.fi
- **Höglund Lars-Henrik**, kontraktsprost, Kyrkslätt
040 046 4096, lars-henrik.hoglund@evl.fi
- **Jansson-Saarela Kristina**, diakonissa, Helsingfors
(09) 2340 2540, 040 573 1565, kristina.jansson-saarela@evl.fi
- **Jäntti Heidi**, kaplan, Esbo
040 531 1046, heidi.jantti@evl.fi
- **Laasio Anna**, ungdomsarbetsledare, Kyrkslätt
050 376 1487, anna.laasio@evl.fi
- **Liljeström Helene**, tf. ledande sakkunnig
040 142 6688, helene.liljestrom@evl.fi
Från 1.1.2015: kyrkoherde, Sibbo, 050 566 3692
- **Lindgård Stina**, pastor, Borgå
0400 438 854, stina.lindgard@pp.inet.fi
- **Lindström Anders**, kyrkoherde, kontraktsprost, Ekenäs
040 052 7488, anders.lindstrom@evl.fi
- **Mullo Johan**, kaplan, Åbo
040 341 7465, johan.mullo@evl.fi
- **Näse Barbro**, familjerådgivare, psykoterapeut, Karis
(019) 238 281, 044 312 3505, barbro.nase@evl.fi
- **Peltomaa Anne**, ledande sjukhusteolog, Karleby
050 314 7454, anne.peltomaa@kokkola.fi
- **Raunio Pentti**, kyrkoherde, Karis
050 300 3683, pentti.raunio@evl.fi
- **Store Anders**, kyrkoherde, Kronoby
050 303 9976, anders.store@evl.fi
- **Strandberg Karin**, ledande diakonissa, Helsingfors
(09) 7750 4427, karin.strandberg@hdl.fi
- **Thilman Ben**, omsorgspräst, Esbo
050 594 4000, ben.thilman@evl.fi

- **Westerlund Febe**, diakonissa, Korsholm
044 322 6707, 044 357 1751, febe.westerlund@evl.fi
- **Westerlund Leif**, familjerådgivare, psykoterapeut, Vasa
(06) 326 1490, 044 357 1750, leif.westerlund@evl.fi
- **Westerlund Åsa**, kantor, Karis
050 300 3671, asa.westerlund@evl.fi
- **Wiklund Tom**, ungdomsarbetsledare, Kronoby
050 343 3366, tom.wiklund@evl.fi
- **Vuola Eeva**, tf kaplan, Väståboland
050 065 7219, inio.forsamling@evl.fi
- **Öhman Nalle**, kyrkoherde, Åbo
040 062 9193, bjorn.ohman@evl.fi

2. Utveckling av arbetslag

Utvecklingen av arbetslag klargör och utvecklar församlingens och arbetslagets

- kultur
- ledarskap
- beredskap och färdighet till samarbete
- kommunikation
- information
- samarbete
- arbete i lag

Mål och innehåll utformas

- på församlingens eller arbetslagets initiativ
- med hjälp av ett avtal mellan församlingen och konsulten
- med hjälp av det innehåll som arbetslaget producerar
- med hjälp av de metoder som konsulten erbjuder

Konsulter

De personer i Borgå stift som har behörighet för utveckling av arbetslag är följande:

- **Henricson Olof**, prost, Kronoby
(06) 834 5521, 050 576 2393, olof.henricson@anvianet.fi
- **Höglund Lars-Henrik**, kontraktsprost, Kyrkslätt
0400 460 96, lars-henrik.hoglund@evl.fi
- **Näse Barbro**, familjerådgivare, psykoterapeut, Karis
(019) 238 281, 044 312 3505, barbro.nase@evl.fi
- **Thilman Ben**, omsorgspräst, Esbo
050 594 4000, ben.thilman@evl.fi
- **Westerlund Leif**, familjerådgivare, psykoterapeut, Vasa
(06) 326 1490, 044 357 1750, leif.westerlund@evl.fi
- **Öhman Nalle**, kyrkoherde, Åbo
040 062 9193, bjorn.ohman@evl.fi

Kostnader

Enligt överenskommelse.

3. Tyhy-verksamhet

Tyhy är en förkortning av ordet Työhyvinvointi eller på svenska Hälsofrämjande på arbetsplatsen. Man kan också tala om arbets-hälsa.

Begreppet arbetshälsa har en vidare betydelse än tidigare och be-handlar hela människans arbetsituation och levnadsförhållanden i stort. Hälsofrämjande eller Tyhy-verksamhet är något som ordnas i församlingar och i kyrkliga samfälligheter på flera håll i stiftet.

Det är en verksamhet som riktar sig till den anställda och erbjuder olika möjligheter till rekreation, till att förbättra konditionen osv. Tyhy-verksamheten innehåller allt från förebyggande av sjukdomar som kan härledas från arbetet till att förbättra arbetsförmågan genom att påverka arbetsmiljön. Åtgärder för att upprätthålla arbetsförmågan kan t.ex. handla om att se över hurudana arbets-metoder man har, arbetsmiljön, behärskande av arbetet, arbetstids-arrangemang och rehabilitering.

Den kan också innehålla verksamhet som direkt ger möjlighet att förbättra den fysiska konditionen och sådant som höjer det psy-kiska välbefinnandet. Hör dig för om Tyhy-verksamheten i din egen församling eller kyrkliga samfällighet.

4. Tidigrehabilitering

Det är möjligt att delta i tidigrehabilitering som ordnas på svenska.

Aslak och TYK-kurser arrangeras på Härmän Kuntokeskus, i nära samarbete med stiftssekreteraren för personalvård och utbildning.

ASLAK är en yrkesinriktad rehabilitering i gruppform som riktar sig till personer där risken för nedsatt arbetsförmåga finns men sjuk-domssymptomen än så länge är lindriga. Målgrupp är alltså de som

- är motiverade.
- har ett tjänste- eller ett arbetsförhållande (minst 5 år ordinarie anställd).
- har vilja att fortsätta arbeta (inte pensionssökande).
- har haft relativt få sjukledighetsdagar under de två senaste åren.

Syftet är att skapa förutsättningar för att bevara och förbättra arbetsförmågan på lång sikt.

Deltagarantalet i en ASLAK-grupp är 10 personer.

TYK – yrkesinriktad individuell rehabilitering

Riktas sig till personer i arbetsför ålder som länge utfört ett fysiskt eller psykiskt påfrestande arbete och har sjukdomar som försämrar arbetsförmågan. Personer som har symptom som förvärras i arbetet samt ofta använder sig av hälsovårdstjänster och har haft upprepade tjänstledigheter p.g.a. sjukdom som kan vara ett tecken på förändringar i hälsotillståndet. Hälsan har påverkats av å ena sidan många förändringar i arbetet och å andra sidan ringa möjlighet att påverka arbetet. Dessutom har arbetsplatsens och företagshälsovårdens åtgärder inte varit tillräckliga.

Målet för rehabiliteringen är bl.a. att förbättra arbets- och funktionsförmågan samt ställa upp personliga mål för den samt att hjälpa i bedömningen och utvecklandet av arbetsmetoderna. Att främja hälsan och ge råd om hur man bevarar hälsan och knyta samman rehabiliteringsprocessen med den verksamhet som äger rum på arbetsplatsen och inom företagshälsovården. Kursen omfattar sammanlagt 31 dygn. Kursen ordnas genast då vi fått en grupp om maximalt 8 personer. Anmälningar tas emot kontinuerligt via företagshälsovården till FPA.

Allmänt

Kurserna riktas sig till dem som är anställda i en församling eller i en kyrklig samfällighet och har svenska som modersmål.

Hur gör du för att få komma med?

1. Skaffa ett B-läkarintyg där det bör framgå vilken rehabilitering läkaren förordar. Det är viktigt att läkaren skriver utförligt om varför du behöver rehabilitering.
2. Fyll i Folkpensionsanstaltens blankett med anhållan om rehabilitering (KU 102,104). Blanketten fås från FPA:s kontor eller på adressen www.kela.fi.
3. Skicka in din anhållan till den lokala FPA byrån.

Kontaktperson i stiftet är stiftssekreteraren för personalvård och utbildning Margareta Puiras tfn 040 142 5217.

Information om Aslak och TYK hittar du på/i

- FPA:s webbsida www.kela.fi
- 5b § i pensionslag för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966)
- Kyrkostyrelsens pensionsguide 30.1.2004, s 13–14
- Kyrkostyrelsens cirkulär 12/2000
- Stiftets hemsidor www.borgastift.fi
(samt www.harman kuntokeskus.fi)

I KyrkTAK 2014–2016 § 88 står det: ”Till en tjänsteinnehavare/ arbetstagare som har beviljats tjänstledighet/arbetsledighet för tidigrehabilitering kan enligt prövning betalas en del av lönen eller hela lönen för sammanlagt högst 30 kalenderdagar per kalenderår, när rehabiliteringsansökan har gått via FPA”.

Frågan om en tjänstledighet/arbetsledighet skall vara avlönad avgörs av den behöriga församlingsmyndigheten. Domkapitlet har för prästernas del gått in för att bevilja tjänstledighet med lön i enlighet med Kyrkostyrelsens rekommendation. Att främja arbetsförmågan – mer idéer och information hittar du på stiftets hemsida www.borgastift.fi.

Forum för olika verksamhetsområden, konferenser och studieresor

Forum för olika verksamhetsområden, konferenser och studieresor antecknas i församlingens personalutvecklingsplan, och information om dem ingår därför i personalutbildningshäftet. Vänligen notera att deltagande i dessa evenemang kräver särskild anmälan till respektive arrangör.

Deltagande i forum för olika verksamhetsområden är en tjänsteppgift, och bekostas från församlingens utbildningsanslag.

1. Kyrkomusikdagar

Tid och plats

7–9.1.2015, Ekenäs

Arrangörer

Domkapitlet
Kyrkomusikerföreningen rf
Finlands svenska kyrkosångsförbund rf
Ekenäsnejdens svenska församling

2. Ungdomens kyrkodagar

Tid och plats

15–18.1.2014, Stiftsgården Lärkkulla

Arrangörer

Kyrkans central för det svenska arbetet
Domkapitlet i Borgå stift
Stiftsgården Lärkkulla

3. Forum för kyrkans barnverksamhet

Tid och plats

22–24.1.2015, KREDU, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

Arrangörer

Kyrkans central för det svenska arbetet
KREDU, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

4. Forum för kyrkans kansli- och informationspersonal

Tid och plats

10–12.2.2015, Tammerfors

Arrangörer

Kredu, Kristliga folkhögskolan i Nykarleby
Domkapitlet i Borgå stift

5. Forum för kyrko- och fastighetsbetjäningen

Tid och plats

2–3.3.2015, Tammerfors

Arrangörer

Kredu, Kristliga folkhögskolan i Nykarleby
Domkapitlet i Borgå stift

6. Forum för pastorer

Tid och plats

17–18.3.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Arrangörer

Domkapitlet i Borgå stift
Stiftsgården Lärkkulla

7. Forum för diakoni

Tid och plats

14–16.4.2015, Karleby

Arrangörer

Domkapitlet i Borgå stift
Kyrkans central för det svenska arbetet
Karleby svenska församling

8. Forum för mission och internationellt arbete

Tid och plats

14–16.5 2015, Tallinn

Arrangörer

Missionskommittén i Borgå stift
Domkapitlet i Borgå stift

9. Kyrkomusikfest

Tid och plats

22–24.5.2015, Raseborg

Arrangörer

Finlands svenska kyrkosångsförbund rf
Ekenäsnejdens svenska församling
Karis-Pojo svenska församling
Stiftsgården Lärkkulla

10. FMS:s missionsfest

Tid och plats

6–7.6.2015, Esbo

Arrangörer

Finska Missionssällskapet (FMS)
Esbo svenska församling
Stiftsgården Lärkkulla

11. SLEF:s missionsfest

Tid och plats

7–9.8.2015, Korsholms svenska församling

Arrangörer

Svenska Lutherska Evangeliföreningen (SLEF)
Korsholms svenska församling

12. Forum för kyrkans fostran

Vid detta års Forum koncentrerar vi oss i första hand på konfirmandarbetet och därför ordnas Forum i anslutning till Nordisk konfirmandledarkonferens som detta år hålls i Finland med KCSA som ansvarig arrangör. Den första dagen är vikt för våra egna förhandlingar, medan de tre följande sker i en nordisk kontext.

Tid och plats

14–17.9.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Arrangörer

Kyrkans central för det svenska arbetet
Domkapitlet i Borgå stift

13. Nordisk konfirmandledarkonferens

Nordisk konfirmandledarkonferens ger som namnet antyder möjlighet att reflektera över ditt konfirmandarbete med kolleger från hela Norden. Du blir uppdaterad på den Nordiska situationen gällande konfirmandarbetet och får pejla ditt eget tänkande och arbete med kolleger som jobbar med samma sak men i en annan kontext. Föreläsningar, samtal, nätverkande och utbyte av idéer har genom åren utgjort upplägget för konferensen. Nordisk konfirmandkonferens hålls vartannat år och 2015 är Finland arrangör

Tid och plats

15–17.9.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Arrangör

Kyrkans central för det svenska arbetet

14. Kyrkoherdekonferens

Tid och plats

21–23.9.2015, Stiftsgården Lärkkulla

Arrangörer

Domkapitlet i Borgå stift
Stiftsgården Lärkkulla

15. Utbildningsdagar för insamlingen Gemensamt Ansvar

Tid och plats

6.11.2015, Vasa

13.11.2015, Helsingfors

Arrangörer

Kyrkans Utlandshjälp

Domkapitlet i Borgå stift

Kontaktuppgifter

Domkapitlet i Borgå stift

Besöksadress:

Gymnasiegränd 2

PB 30, 06101 BORGÅ

Tfn 040 142 5210

Fax (019) 585 705

Information och blanketter hittar du också på stiftets hemsida
<http://www.borgastift.fi>

Biskop Björn Vikström
040 142 5216

Domprost Mats Lindgård
(019) 661 1220, 040 594 6038

Stiftsdekan
Magnus Riska
040 142 5215

Lagfaren assessor
Lars-Eric Henricson
040 142 5214

Prästassessor
Robert Lemberg, Pernå
040 581 0974

Prästassessor
Anders Laxell, Hangö
(019) 263 0622, 040 740 2954

Notarie Clas Abrahamsson
040 142 5211

Stiftssekreterare för gudstjänstliv och musik
Jan Hellberg
c/o Stiftsgården Lärkkulla
Lärkkullavägen 22
10300 Karis
040 142 5219

Tf.stiftssekreterare för församlingsdiakoni
Irina Lemberg
040 142 5220

Stiftssekreterare för personalvård och utbildning
Margareta Puiras
040 142 5217

Stiftssekreterare för mission och internationellt arbete
Tomas Ray
040 142 5222

Stiftssekreterare för utbildning
Madeleine Wendelin
040 142 5221

E-postadresser enligt principen förnamn.efternamn@evl.fi

Kyrkans central för det svenska arbetet
Besöksadress: Södra Kajen 8, 00130 Helsingfors
<http://evl.fi/kcsa>

Direktor
Sixten Ekstrand
(09) 1802 550, 040 142 6674

Direktorns sekreterare /
Enhetens sekreterare
Henrik Sundström
(09) 1802 542, 040 142 5171

Ledande sakkunnig, diakoni och samhällsansvar
Pia Kummel-Myrskog
(09) 1802 559, 040 510 7050

Sakkunnig, vuxenarbete och kultur
Maria Sten
(09) 1802 544, 050 408 6030

Omsorgspräst
Ben Thilman
(09) 1802 309, 050 594 4000

Dövpräst
Maria Lindberg
(09) 1802 552, 050 342 7129

Projektsekreterare för Ansvars-
veckan
Jan Edström
(09) 1802 558, 040 142 4820

Byråsekreterare för diakoni och
sambandsansvar / kristen fostran
Sonja Wacklin
(09) 1802 557, 040 142 5154

Ledande sakkunnig,
kristen fostran
Stefan Myrskog
(09) 1802 547, 040 531 1275

Sakkunnig, undervisningsfrågor
Helena Sandberg, tjänstledig
t.o.m. 30.6.2015
Maria Björkgren-Vikström
(09) 1802 551, 040 584 6873

Sakkunnig, barn och familj
Ann-Mari Holländer
(09) 1802 548, 040 585 1357

Sakkunnig, ungdomsarbetet
Simon Lampenius
(09) 1802 549, 050 362 4005

Ledande sakkunnig,
kommunikation
Lucas Snellman
(09) 1802 526, 050 566 8230

Byråsekreterare för kommuni-
kation
Tuula Koskinen
(09) 1802 527, 050 304 9410

Redaktör
Leif Lindgren
(09) 1802 529, 0400 533 495

Radioredaktör
Hedvig Långbacka
(09) 1802 531, 050 561 8599

Informatör
Åsa Holmvik
(09) 1802 523, 040 581 1815

Webbredaktör
Julia Abebe
(09) 1802 521, 050 568 7465

Lärkkulla stiftsgård
Lärkkullavägen 22
10300 KARIS
Tfn (019) 275 7200
Fax (019) 275 7250
Fax kursgården (019) 275 7251
info@larkkulla.net

Tilläggsinformation om olika
utbildningar finns på
www.larkkulla.net

Direktor,
Björn Wallén
(019) 275 7271, 040 747 8841

Programchef, språk
Juhani Jäntti
(019) 275 7217, 044 720 0459

Programchef, musik
Kristoffer Holmberg
(019) 275 7216, 044 761 6919

E-postadresser enligt principen
fornamn.efternamn@larkkulla.net

Retreatgården Snoan
Lappviks gårdsväg 22 B
10820 LAPPVIK
Tfn (019) 244 3032
<http://www.larkkulla.net>
[https://www.facebook.com/](https://www.facebook.com/Retreatgarden.Snoan)
Retreatgarden.Snoan

Retreatvärd Leif-Göte Björklund (t.o.m. 31.12.2014)
(019) 244 3032, 050 526 8534
leif-gote.bjorklund@larkkulla.net

Huskaplan Elsa Tenhonen
040 575 4010
elsa.tenhonen@surfnet.fi

Marknadsföringssekreterare
Barbro Österman
(019) 275 7215
barbro.osterman@larkkulla.net

KREDU
Kristliga Folkhögskolan i
Nykarleby
Seminariegatan 19
66900 NYKARLEBY
Tfn (06) 788 9400
Fax (06) 788 9449
kurskansli@kredu.fi
www.kredu.fi

Rektor
Hans Boije
050 362 0893

Biträdande rektor
Susann Friman
(06) 788 9412

Vuxenutbildningsledare
Marianne Asplund
044 768 4428

Kursplanerare
Janet Wallsten
(06) 788 9420

E-postadresser enligt principen
fornamn.efternamn@kredu.fi

Förkortningar

DK = Domkapitlet i Borgå stift
FPA = Folkpensionsanstalten
KCSA = Kyrkans central för det svenska arbetet
KFS = Kyrkans författningssamling
KK = Kyrkans utbildningscentral
KyrkTAK = Kyrkans allmänna tjänste- och arbetskollektivavtal

Egna anteckningar
